

อย่าเป็น
“นักรบ”
ที่จำนนต่อ
(ความคิด)
ตนเอง

โดย พันเอก สุทัศน์ จารุมนี
รองผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๔/
รองผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจยะลา

บทความนี้ต่อเนื่องจาก “ปฏิรูปการฝึกเพื่อเอาชนะสงครามอนาคต” (Training Transformation: T2 to win the future War) ซึ่งอยู่ในชุด “**ต่อสู้ไป เรียนรู้ไป**” ก่อนอื่น ขอคารวะนักรบสันติภาพทุกท่านที่กำลัง และ เคย ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เสียชีวิต/บาดเจ็บ/ทุพพลภาพ รวมทั้ง ผู้เป็นที่รักของท่านเหล่านั้น บทความนี้ไม่วิพากษ์/วิจารณ์การปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่ แต่มุ่งเน้นที่ **การฝึก** ซึ่งหน่วยปกติ หรือ **หน่วยแม่** ต้องรับผิดชอบ – ไม่ใช่ละเลยการฝึก คอยแต่จะจัดการศพ และเอาแต่ตำหนิลูกน้อง หน่วยแม่ต้องเป็นเหมือน

กับศูนย์ควบคุมอวกาศของ NASA ที่ Houston ที่สามารถอำนวยความสะดวกให้นักบินอวกาศ Apollo 13 ที่ขัดข้องในอวกาศได้ ด้วยยานคู่แฝดที่สร้างไว้บนพื้นโลก ยานคู่แฝดนั้น ก็คือ การฝึกเสมือนจริง (Virtual Training) ที่เฝ้าติดตามและนำบทเรียนจากพื้นที่ปฏิบัติการ มาฝึกหาตัวแก้ในหน่วยปกติ นั่นเอง

ในองค์กรที่ “ไม่เกื้อกูลแก่การเรียนรู้” นั้น คำว่า วิชาการ, ทฤษฎี, นามธรรม และ อุดมคติ มักมีความหมายเชิงลบ มักถูกปฏิเสธและกีดกัน เพราะมันจะแปลว่า เรื่องมาก, พูดย่าง/ทำยาก,

ไม่มีจริง, เป็นไปไม่ได้ ตามลำดับ และเข้าใจกันเอาเองว่าไม่ใช่บุคลิกภาพของ “นักรบ/นักปฏิบัติ” แต่เป็น “นักคิด/นักวิชาการ” ดังนั้น กรอบความคิด, การทำงาน และการต่อสู้ขององค์กร จึงถูกจำกัดด้วย วิธีคิด, ประสบการณ์ และ “สไตล์” ของผู้นำที่อ้างว่าตัวเองเป็น “นักรบ/นักปฏิบัติ” ด้วยความเกลียด/กลัววิชาการ และความคิดของลูกน้องที่เหนือกว่า ดังนั้น อะไรก็ตามที่นอกเหนือไปจากนี้ จะถูกผลักไปอยู่ในแดนของ ๔ คำนั้น (วิชาการ, ทฤษฎี, นามธรรม และ อุดมคติ) รวมทั้งลูกน้องที่คิดเห็นต่างจากตน ก็จะถูกกีดกัน หรือเขี่ยไปเสียให้พ้นทาง องค์กรเหล่านี้ เมื่อเผชิญกับภัยคุกคามที่ไร้รูปแบบ ในสงครามยุคที่ ๔ เช่นทุกวันนี้ สิ่งที่เคย และ ควร ทำได้ จะกลายเป็นสิ่งที่ยาก จนถึงขั้นทำไม่ได้อีกต่อไป เรื่องจริง จะค่อยๆ แปรสภาพเป็นอุดมคติ เข้าสู่ “ลัทธิยอมจำนน”

ในองค์กรที่ไม่เกื้อกูลแก่การเรียนรู้ “ความเป็นไปได้” จะถูก “ความเป็นไปไม่ได้” รุกไล่และกลืนกิน แต่ในองค์กรแห่งการเรียนรู้ นั้น ความ “เรื่องมาก” ที่น่ารำคาญ จะทำให้ได้มาซึ่ง “ขีดความสามารถใหม่ที่เหนือกว่าเดิม”; สิ่งที่เคยท้อว่ายาก

ก็จะทำได้; สิ่งที่ไม่กล้าคิดว่าจะมีจริง ก็จะทำให้เป็นจริงได้; และ “ความเป็นไปได้” จะรุกเข้าครอบงำ (Prevailing) ความคิด, การทำงาน และการต่อสู้ทั้งสิ้น ทุกมิติของฝ่ายเรา ไม่ว่าจะโลกจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม เพราะเรา ๔ คำดังกล่าวนั้น เราทำให้มันเชื่องและขบขี่ได้ (Taming & Harnessing) คำว่า “นักรบ/นักปฏิบัติ” และ “นักคิด/นักวิชาการ” จึงไม่ใช่บุคลิกภาพที่แตกต่าง เมื่อเป็นอย่างหนึ่งแล้วจะเป็นอีกอย่างไม่ได้ ไม่มีสิ่งใดต้องสำคัญว่า แต่ต้องอยู่ในผู้นำคนเดียวกัน

การต่อสู้กับกลวงของศัตรูที่ลอบกัด, อ้ามहित และไร้รูปแบบ ด้วยวิธีของนักรบในลัทธิยอมจำนนนั้น สู้ไป ก็แพ้ไป ไม่ได้จำนนต่อศัตรู แต่เป็นการจำนนต่อตัวเอง ไม่กล้ารุกข้ามเข้าไปในแดนของ ความเป็นไปได้ยาก และ ความเป็นไปไม่ได้ ช่องว่างที่ขาดสะบั้นระหว่าง ความเป็นจริง กับ ทฤษฎี กับ นามธรรม กับ อุดมคติ ก็หมายถึง ความเสี่ยง, ความ

เสียเปรียบ และ ความพ่ายแพ้ ของฝ่ายเรา ในสงครามนี้ ศัตรูไม่มีช่องว่าง เหล่านั้นเลย เพราะไม่ต้องคำนึงถึงกฎหมาย, คุณธรรม หรือกฎเกณฑ์ใดๆ เพียงแฝงเร้นอยู่กับวิถีชีวิตผู้คนตามปกติ ใช้กลลวง, ลอบกัด และ ความอำมหิต ก็สามารถแขวนคอศัตรู (ฝ่ายเรา) ด้วยเชือกที่ศัตรูเป็นผู้นำมาให้เอง

ทำไม การฝึกปฏิบัติการทางยุทธวิธีของฝ่ายเรา จึงต้องเริ่มต้นที่ การสมมุติว่า ถูกก่อแค้น, ถูกข่มขู่โจมตี, ถูกลอบยิง, ถูกระเบิด, ฯลฯ แล้วจึง ปฏิบัติ นั่นคือ มีเหยื่อ (Victim) เกิดขึ้น คือมีคนเจ็บ/คนตายแล้ว หรือตก เป็นเบี้ยล่างแล้ว คำถามคือ เราจะทำลายโอกาสของศัตรูที่จะทำสิ่งเหล่านั้น กับเราก่อน อย่างไร; ถ้าทำลายโอกาสไม่ได้ จะขัดขวางความพยายาม ของเขา อย่างไร และถ้าขัดขวางไม่ได้ จะสามารถตอบโต้ ด้วยชั้นเชิงที่เหนือ กว่า แล้วกลับเป็นฝ่ายชนะ (Victor) ได้อย่างไร คำถามเหล่านี้ ในการฝึก อาจไม่จำเป็นต้องตอบ แต่ต้องทำให้ได้เมื่อปฏิบัติจริง หากไม่ฝึก ก็เท่ากับ ยินดีรับความเสี่ยง, เสียเปรียบ และ พ่ายแพ้

ในบทพระราชนิพนธ์แปลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง “นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ” มีเรื่องราวของกัปตันที่ต้องนำเรือ ฝ่าทsunami ที่หนาแน่นเข้าหาฝั่ง การหลบหลีกแทบเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ในระบบวิธีการคิด, ตัดสินใจ และความพยายาม จนสามารถนำเรือเข้าฝั่ง ได้อย่างปลอดภัยนั้น มีอมตะวาจาที่สมควรศึกษาให้ลึกซึ้งลงไป และแตก แขนงออกไปในสถานการณ์ที่ต่างบริบท คือคำว่า “ช่างหัวไอ้ทมิฬระเบิด” สิ่งที่เราต้องการคือ แม้เต็มไปด้วยอันตราย แต่โอกาสทำร้ายฝ่ายเรา มีค่า เท่ากับ “ศูนย์”; แม้ภารกิจยากลำบาก แต่โอกาสสำเร็จของฝ่ายเราต้อง เกิน ๑๐๐% สงครามนี้ อธิบายได้ ด้วยการเมือง กำหนดแนวทางในระดับ ยุทธศาสตร์ แต่ **ชนะไม่ได้** หากขาดความสำเร็จในระดับยุทธวิธี

การฝึกหน่วยทหารขนาดเล็ก ในแต่ละกิจเฉพาะ/แต่ละสถานการณ์ ควรฝึกทักษะการปรับตัวได้เร็วกว่า และพลิกแพลงให้เหนือกว่าตามแนวทางที่นำเสนอในบทความเรื่อง “ต่อสู้อุปสรรค เรียนรู้ไป” ให้ทหารแต่ละคนฝึกคิดและทำแบบศัตรู แล้วกลับมาคิดและทำแบบอื่น (เพราะเราเลือกที่จะไม่ทำสิ่งเลวเหมือนศัตรู) สลับกันจนเกิดทักษะพิเศษ (Meta Skills) ที่เหนือกว่าศัตรูทุกด้าน ด้วยการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งทุกหน่วย เวลานี้ไม่น่าจะมีงานใดสำคัญเร่งด่วนมากไปกว่านี้